

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

HEJMAR 42-43
MÎJDAR-KANÛN 1982

OKURLARA

Değerli Roja Nu okuyucuları,

Bu sayısıyla Roja Nu, elinizdeki şekliyle son sayı olacaktır. Bundan Böyle Roja Nu, bir kültür ve edebiyat dergisi olarak halkımızın ulusal-demokratik mücadelesine kendi imkan ve ölçülerinde devam edecektir.

Uzun bir zamandır tasarladığımız ve nihayet gelecek sayımızla hayata geçecek olan bu değişikliğin temel nedenleri üzerinde kısaca durmak istiyoruz. Bu konudaki geniş bir yorumumuzu yeni Roja Nu dergimizde de işlemeye çalışacağız.

Bilindiği gibi Roja Nu, 4 yılı aşkındır İsveç Kürdistanlı İşçiler Derneği'nin yayın organı olarak çıkıyor. İlk sayımızın "Çıkarken" adlı baş yazısında da belirttiğimiz gibi, lokal bir yayın olma görevini üstlendiğimizi, İsveçte ve İskandinavya da ki işçilerimiz ve diğer Kürdistanlı göçmenlerin sorunlarıyla yakından ilgilenmeği hedeflediğimizi belirtmiştik. Halkımızın ulusal demokratik mücadelesine elimizden geldiği ölçüde kendi bölümümüzde katkıda bulunmak ve halkımız üzerinde amansız baskılar yürüten sömürgeci yönetimleri teşir ve protesto etmek gibi görevlerle de karşılaşıyorduk. Roja Nu, haber ve yorum gazetemiz, bizle kitleleri birbirine sıkıca bağlayan bir organ oldu.

Şüphesiz, Roja Nu yayın hayatına başlarken o meşhur "bağımsız" tavırda değildi. Mademki bir dünya görüşümüz, halkımızın kurtuluşuna yönelik temel prensiplerimiz var, tarafsızda olamazdık. Halkımızın bağrından çıkan, bu güne kadarki en yetkin, en usta yayını yapan Özgürlük Yolu dergisi ve onun taraftarlarınınca yürütülen hareketin yanında, ona destek olmak kaçınılmaz görevimizdi. Bugün de aynı görev ve sorumluluğumuzu sürdürmekteyiz.

Yine Almanya'da Kürdistanlı işçilerin oluşturduğu Federasyon olan KOMKAR'ın yayın organı Dengê KOMKAR, bizden kısa bir müddet sonra yayın hayatına başladı. Binlerce işçi ve öğrencimizi kanatları altında toplayan ve bugüne kadar en dinamik ve yaygın çalışmayı yapan KOMKAR'ın bu yayın organı, Avrupa'daki çalışmalığımız için yeni ama en büyük hamle oldu.

Dengê KOMKAR, giderek tüm Avrupa'daki haberlerle ilgili yayın yapmaya tüm Avrupa'daki işçi ve öğrencilerimizin aradığı bir yayın organı haline gelmeye başladı. Böylece Dengê KOMKAR, Roja Nu gazetesinde görevini yüklemiş oluyordu.

Mücadele çeşitliliği ve çok yönlülüktür. Bu konuda da yeni bir hamle yapmamız gerekmektedir. Bunu uzun bir zamandır tasarlıyorduk. Riya Azadi, kadrolarımıza mücadele yolunu gösteriyor, ona öncülük ediyor, Dengê KOMKAR arkası sa. 6'da

AGAH DARÎ

Xwendevanên. Hêja;

Bi vê hêjmarê han va, Roja Nu gihîştê 43 hêjmaran. Dema em hoyên derxistina weşanên kurdî, li ber çaven digrin, em ji vê ra dikarin bêjin serfirazîke mezine. Her çend Roja Nu li Swêd wek rojnameke lokal derketibe jî ew li welatê me û li gelek welatên din hate xwendin û belavkirin. Wê bi gora îmanên xwe piştgirtîya tekoşîna gelê me kir.

Bi nûçan (deng û bahs), bi şirovekirina bûyeran, bi nivîsarên wêjeyî û çandî û bi du zimanan derket heta îro. Lê ji vir şunda dê wek kovareke wêjeyî (edebî) û çandî derkeve. Sedemê vê guhartinê çîye? Çima em dixwazin Roja Nu bibe kovareke wêjeyî û çandî?

Wek hûn jî dizanin, bi eynî arman-

cê çend rojnamên din jî têne weşandin.

"Dengê KOMKAR" yek ji wane ku wek rojnameke girsî (Kitlesele) derdikeve. Ew, ne tenê dengê bi hezaran karkerên Kurdîstanê li Elmanya Rojavaye, her usa ew dengê hemû karker û gundîyên Kurdîstanê ye. Ew dengê xurt e, li welatê me û li gelek welatên din belav dibe. "Riya Azadî" wek organa PSKT'ê derdikeve û ji xebata şoreşgerî rêberîyê dike.

Xên ji van weşanan, em derxistina "Roja Nu" bi eynî dirûvê pêwîst nabînin. Kêmasîya kovareke wêjeyî û çandî, ji berê da têne zanîn. Weşandina "Roja Nu" wek kovareke wêjeyî û çandî, ji ber van sedeman me hewce dît. Di derheqê kovarê da, emê di hêjmarê pêşîn da xwendevanên xwe zêdetir agahdar bikin.

Redaksiyona ROJA NU

TKSP Genel Sekreteri Burkay STOCKHOLM 'DE KONFERANS VERDİ

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (TKSP) Genel sekreteri Kemal Burkay, Kürdistan ve Türkiye'de cephe sorununu üzerine 19-12-1982 de Stockholm'de bir konferans verdi. Değişik siyasi parti ve örgütlerin çeşitli kademelelerindeki yöneticilerinde katıldığı konferansta, 100 ü aşkın Türkiyeli ve Kürdistanlı katıldı. Konferansın sonuna da Burkay, dinleyicilerin sorularını yanıtladı.

Burkay, 12 Eylül'ün bir kader olma olduğunu, devrimci mücadelenin toplumda ki tüm sınıf ve tabakaları sardığını, burjuvazinin tutarsızlık ve çelişkilerin giderek arttığı, 12 Eylül öncesinde bir güçbirliği, giderek bir cephe kurulmuş olabilseydi, milyonlarca insanı mücadele alanına çekebileceğini belirtti.

Kemal Burkay, işçi sınıfı mücadelesinde ve ulusal demokratik mücadelede cephelerin rolü, biçimi ve amaçları üzerinde kısaca durduktan sonra, Türkiye ve Türkiye Kürdistanında cephe sorununu ele aldı.

Burkay, sol siyasi hareketlerinin hatalarına ilişkin olarak geniş bir değerlendirme yaptı. Örneğin, TKP'nin cephe çağrısını kendi yöreğesindeki demokratik örgütler ve sınısıyla yaptığını, devrimci güçleri değil, CHP'yi temel güç olarak aldığını, bu yüzden devrimci hareketin toparlanmasını önemli ölçüde engellediğini belirtti. Dev-Yol'un sekte, kendi gücünü abartma gibi yanlış, zararlı yönte-

mini'de eleştiren Burkay, TKSP'nin Kürdistan'da bir ulusal Demokratik cephe oluşturmak için çaba gösterdiği, bu çabalarının geçmişte hangi güçler tarafından engellendiğine ilişkin geniş bir açıklama yaptı ve Türkiyede cephe sorununa ilişkin şunları söyledi.

"Türkiye gibi ülkelerde, pek çok sol örgütün olduğu ülkelerde işçi sınıfı hareketinin henüz ciddi sayılabacak bir dayanıklılıktan kurtulmadığı ülkelerde, solun, demokratik güçlerin demokratik bir cepheye birliğini sağlamak hayati bir önem taşımaktadır. Yoksa herhangi bir örgüt, ben işçi sınıfı partisiyim benim çok güçlenmem lazım ondan sonra ben öncülük yapacağım, herkesi birleştireceğim cephe, anlayışı yanlıştır. Zaman beklemiyor toplumsal çekişmeler beklemiyor çünkü, yani Türkiyede toplumsal çekişmeler, ilerici ve gerici güçlerin mücadelesi beklemiyor. Herhangi bir partinin şansı yaver giderse uzun vadede çok güçlenip işçi sınıfı hareketini tek başına temsil etmesi, kitlelere öncülük pozisyonu kazanmasını, kendi politikasını emekçi kitlelerin politikası haline getirbilmesini beklemiyor. Bu nedenle bu tür ülkelerde özellikle sol ilerici, demokratik güçlerin emperyalizme ve faşizme karşı olan tüm güçlerin ortak cephesini oluşturmak, ve sözkonusu öncülüğü, söz konusu etkinliği mücadele içerisinde kazanmak kendi doğru politikasıyla, kendi dinamizmiyle kazanmak, ancak böyle mümkün olabilir diyoruz"

Jİ XWENDE VANAN

FRANSA

BEDELLİ İŞKENCE

Arkadaşlar,

Ben de sizlere içinde yaşadığım bir-kaç olayı anlatmak istiyorum. Bundan bir süre önce, bedelli askerliğe (yada bedelli işkençeye) parasını verdim ve Türkiye'ye gittim. Birinci gün "misafir" idik. Sabahleyin ilk emirler, komutanlardan gelmeye başladı. "Bedelli askerler hiç bir suretle yabancı bir dil konuşmayacaklar." O ara da vatandaşlardan biri; "Komutanım ben Türkçe'yi çok az biliyorum. Almanca yada doğdum, büyüdüm Kürtçe ve Almanca biliyorum" dedi. Komutan bu sözleri duyunca kudurmuşcasına bağırıp-çağırma, küfür ve tehdit etmeye başladı. Özellikle o vatandaşın Kürt olmasına daha çok kızıştı.

Aradan 10-15 gün geçti Ankara'dan iki kurmay albay geldi. Sanki ezrayil gelmiş gibi her kes put gibi duruyordu. Akşama konferans verecekleri bildirildi. Akşama bizi konferansın vereceği yere götürdüler. Ankaradan gelen iki kurmay albay anlatıyordu. Konumuz: "Türkiye üzerine oynanan oyunlar." Başladılar anlatmaya; "Bütün komşu devletler bizim düşmanlarımızdır. Ruslar, Bulgarlar, Yunanlar bizi bölmek ve devletimizi yıkıp ortadan kaldırmak istiyorlar... vsb" Tabii "rus" kelimesini söylerlerken salyalarını akıtarak, ağıza alınmayacak küfürlerle birlikte söylüyorlardı. Daha sonra Türkiyedeki örgütler anlatılırken, laf olsun diye 5-6 dakika "Sağcılar bir çok cemiyet ve dernekler kurarak memleketimize şeriat getirmek istiyorlar." gibi sözlerden bahsettikten sonra, "solcular" konusu anlatılmaya başlandı. Ama onlar açısından en önemli konu "Kürtçülük"tü. Bizlere 10 gün bu konuda nutuk attılar.

Başlıyorlardı lafa; "Arkadaşlar, Türkiye'de bazı hainler kendilerini Türk saymıyorlar. Bu Hainler Türkiye'yi bölmek istiyorlar, "biz Kürdüz, Kürdistan istiyoruz" diyorlar. Böyle bir halk Türkiyede yaşamıyor arkadaşlar. Doğu anadoluda yaşayan Türk vatandaşları Türkçeyi sadeleştirerek dağ Türkçesi haline getirmişler. Türk Dil Kurumu nun açıklamasına göre: Kışın dağlara fazla kar yağar, yazın bu karlar erirken, yukarıdan aşağıya düşen kar parçası "kart" diye bir ses çıkarır, onun üzerine düşen bir parça daha "kurt" diye bir ses çıkarır. İşte Kürt kelimesi bu "karttan" ve "kurttan" gelmedir. Böyle bir halk yoktur. Eğer aksini iddia eden varsa ben çizmeme giydiğim zaman yok ederim bu halkı... vsb" Günlerimizin çoğu işte bu gibi saçmalıkları, bayatlamış ilkel iddiaları ve tehditleri dinlemekte geçirdik.

Bir gün de, Kıbrıs hareketinin sebepleri anlatılırken "Rum'ların katliamları" neden gösteriliyordu. Bu ardesten sonra çarşı iznine çıkan bazı arkadaşlar, komutana isimsiz bir mektup yazarak kısaca şu soruları yöneltmişler. "Sizler 1925'te 1930'da, 1938 de Kürdistanın her yanını kana buladınız. Yüzbinlerce insanımızı genç-yaş-

lı, çocuk-kadın demeden katlettiniz ve bunları şimdi de devam ettiriyorsunuz. Asıl sizin yaptıklarınız barbarlık değil midir.

Bunun üzerine hepimizi topladılar. Kürt olanları ayrı bir yere ayırdılar. Günlerce çeşitli testlerden, sorgulamalardan geçirdiler, parmak izlerimizi tekrak, tekrar aldılar. Uzun süre aç bırakılarak saatlerce dayanılmaz "eğitimler" (aslında işkençe desek daha yerinde olur) yaptırarak bizleri perişan ettiler.

Böylece iki ay süren bedelli işkençeyi zorla bitirebilip, gittiğime pişman olarak döndüm.

Bir Okuyucu

YEKİTİYA SOVYET

DIXWAZIM SÎ NEKE TE

Dilê min li paş heft çıyan
Te digere salan virda
gul a min ma li zindanan
ax a min helisiya
Li bin lingên dujminan
lê ez çukum?(1)

Li we digere
Dilê min salan virda,
Dixwaze bibîne,
Tu xwetûn a welatê xwe
Ez bi hêvû kelek a te
Hemû dilxweş birayên me,
Evîndar a min...

Tine bi çav tengî
Û tunetî
Ra bi yeknebûn û nehqî...
Çira hişk bibin gulên me?
Çima girnebin şitlên me?
Çima rûnenin em,
Destê min da destê te?
Karê xwe çıye wî ewrî reş
Li ser welatê me?
Ez dixwazim sî neke te
Gula min

Mikayıl ROJASOR

(1) çî bikim

BENDİVAN

Bendixanê li min vekin,
Bimindin tîrêjê rojê,
Keça çavreş,
Hespê qemer,
Wek caran, ezê wê maçkim,
Ezê paşê li nijda Kumêt sîwarbim,
Di deştanra bibezenim

Lê pencera bendixanê pir bilinde,
Derê mezin bikilite,
Çavreşa min, bedeva
Dûre,
Di koşka bengîda maye,
Hespê rewan li ser çawîr û çîmena,
Bê lîwanê, lê siware,
Bi nehengî hildipekê,
Diwestê, ba li dêl dixê.

Ez dêranim, perîşanim,
Li hawîr diwarên rût,
Çirûskê bîskê ji agirê damirtî,
Derdikevin bi hek-hekî,
Lê li paş derî, di mengbûnê şevada,
Tê guhê min, dengê gavên
pasevanê ne mîhreban.

M. Lârmantov, werger: RÊZAN

YEKİTİYA SOVYET

Berêzan berêweberanî "rêdaksîyona"
kovarî ROJA NU ya tekkoşer.
Silevêkî gerimtan pêkêş bêt.

Ez zor xow be bextîyar dezanin em nameye denusim bo kovarî Roja Nu be zarawî soranî, bo zengînbunî kovarî Roja Nu be zarawî soranî, cunkî be pêwîstî (wacibî) ser şanî xom deza - nim û dawakarim (dexwazim) hemu mirovêkî Kurd, be taybetî roşnîbiran he-wil biden (berxwe biden) lê katî nu sîn be zimanî Kurdî her du zaraw (Soranî û Kurmancî) be kar bihênin bo têgeştinî (fehim) hemu Kurdî Kurdistan.

Dexwazim bêjim hege (eger) roşnîbirani Kurd legel yek (tevî yek) alîkarî biken û be hestî xawên pênu-sî (qelem) dilsozî bixene kar (bê-te karkirin), netewey Kurd rojek dê debête xawênî (ahîb) zimanî yekgir - tuy xoy.

Mamostaî etnolojîyaî gelanî Êran mamostay zimen û kulturî Kurd le Berlin, û endamî korî (meclîs) lêkolîne wey zanistane le Elmanîyaî Rojava de bejê:

Debe ber le her tîştêk, têbikoşîn ke tîpekanî nusînî Kurdî bikeyneyek (Wekyekkirin) û elfabêyekî yekgirtu bo Zimanî Xoman cêbîkeyîn, ta Kurdî hemû parçekanî Kurdistan bîkarîn (bitwanin) nusînî yekdî (yektir) bixönewe.

Ez hêwîdarim ke hêzî pênu-sî (gelem) Kurdî le xizmet ûşey (kelîmê) pîrozî Kurdî de bêt jî bo pêşkewtina (pêşwaçuna) ziman û wêjey (edeb) Kurdî.

Dexwazim em (ew) honraweyetan pêkeş bikem ku ji bona (be boney) xopî şandanî (Dêmostrasiyon) gelî Kurd le bajêrî Suleîmany dîjî rêjimî faşîstê IRAK amadekrabu (Sazkrabu)

Ême kurdîn nawey merdîn her dejîn
dujminan her çend be nêzbê nabezin

Ême beçke şêrî naw şax û bêşeyn
bo azadî kurdistan her hewl dedein

Kurdistan xakî bapîrî êmeye
pêşmergey aza û dilerî zov heye

Kurdistan her debê azad bibê
yekgirtu bêt serbexo bo kurd bibê

Gerçî îmro jêr desta û beşkarw
bist be bist xakman be bomba kêliraw

Rojê dadê alafî Kurdî hel bikeyen
agrî tole le dijmin ber bideyin

Tolef raburdu destênî zu be zu
bo dijmin wene denusîn herçî bu

Rojê dadê çok be dijmin de dedeyin
xakî pîrozî wêraniman awakeyin

Le kotaîda hêwîdarim serkewtubin
jî bo xizmeta kurd u Kurdistan

Y. KAKEREŞ

FAŞİST ANAYASA ZORLA ONAYLATILDI

ZIRAV

Faşist cunta, dipçik zoru, işkence tehdit ve türlü hile ve dolaplarla anayasayı zorla onaylattı. Bu oylama ile Türk burjuvazisinin ve onun kanlı eli generaller çetesinin kirli sayfalarına bir yenisi daha eklenmiştir.

Tekelci sermayenin istemleri doğrultusunda oluşturulan ve bu yüzden işçi sınıfının devrimci mücadelesini engellemek ve Kürdistanı bir sömürge olarak talan etmek için Kürt halkının ulusal ve demokratik mücadelesini boğmaya yönelik bu anayasa, bütün çıplaklığıyla geniş halk yığınlarının çıkarlarına karşı ve onları karşısına alacak bir öz taşımaktadır. Bu yüzden anayasaya kenarından-köşesinden yapılan en ufak bir eleştiriye bile tahammül edilmedi. Cunta tepkilerin büyüdüğü günün iyiden iyiye fark ediyordu. Kaba bir şekilde anayasa üzerine tartışmalar yasaklandı. Evren, ellerine "evet" plakatları sıkıştırılmış kitlelere mitingler düzenlemeye başladı. "Evet" in dışında bir alternatif tanımayan propaganda oyunu, şüpesiz komedi olmak tan öteye gidemedi. Evren'e göre artık batılıların tavırlarını değiştirtmesi gerekmektedir. Ama, bu "% 91 Evet" Evren'in çirkin yüzünü saklama ya yetmedi ve yetmezdi de.

Faşizmi kurumlaştırmak isteyen tekelci Türk burjuvazisi, ilk adım olan kanlı cunta müdahalesini "iç savaşı, terörizmi önlemek" gibisinden yalanlarla aklamaya, meşrulaştırmaya çalışırken halkın önemli bir kısmını ve dünya kamu oyunu, dostlarının yardımı ile kandırabildi. Ama işkence

devlet terörünün iç yüzünü, faşizmin sahte maskesini düşürmeye devam ediyor. Faşizmi yerleştirmek, kurumlaştırmak demek olan anayasa oyunu ise, cuntanın, tekelci sermayenin kirli çamaşırlarını açık bir şekilde ortaya serdi. Cuntaya karşı tepkiler, devrimcilerin çok dışına, hatta bir kısım Cunta doslarının yanına kadar taşıdı. Sıkıştıkça-sıkışan cunta anayasa oylamasında devrimci güçleri kan ve işkence ile devre dışı bırakmakla yetinmedi ve cuntadan az Kemalist olmayan unsurlara da saldırmaya ve susturmaya başladı. Oyunun bu sahnesinde rezil olmak istemeyen Cunta, ikinci kez rezil omaktan kurtulamadı. Sadece "evet" propagandası ne kitlelerin gözünde, nede uluslararası düzeyde faşizme meşruluk kazandıramadı.

Halk sadece anayasanın içeriğine ve hedeflenen amaçlara öfkelenmekle kalmadı, oynanan oyunu, kullanılan araçları da bütün çıplaklığıyla açık bir şekilde gördü. Hiç şüphe yok ki bu oylama ile % 100'lük "evet" ler bile, düşmanın çirkin yüzünü gizlemeye yetmez, aksine zor günleri dayatsa, yolları çetinleştirse bile, kafaları

berraklaştırmaktadır. Ve bu berraklaşma, Türkiye'deki sınıf ilişkilerini, ordunun tekelci sermayenin çıkarları doğrultusunda hareket ettirilmesi ve devletin bu sınıf mücadelesindeki yeri, generallerin yalanlarına ve her türlü çabalarına rağmen artmaktadır.

Ve bu kapsamda anayasa, işçi sınıfını, tüm yoksulları ve Kürt halkını hedef almaktadır.

Bu önemli yanı ile anayasa oylaması sonucu, Generaller Çetesinin maskesi iyiden iyiye düşmüş ve hesaplar ters tepmiştir. Bu kanlı düzenin yaşatılması için yerli ve yabancı sermayedarlar, Türk tekelci burjuvazisi ile emperyalist ülkeler iyiden iyiye maskelerini düşüreceklerdir. Bu maskeyi bir an önce düşürmek kaçınılmaz bir şekilde acil ve önemli bir görevdir.

OYLAMA SONUÇLARINA BİRKAÇ ÖRNEK

Tüm baskı, tehdit ve işkencelere karşı ve kendi kuralları içinde bile kesin olarak doğru olmayan, bizzat resmi sonuçların bile, devrimci mücadeleden ezilmediğini gösterip halkın faşizme karşı tepkisini bir ölçüde dile getirmektedir. Sömürgeci baskıları alabildiğine arttıran faşizm, çok açık bir şekilde Kürt halkının nefretini arttırmaktadır. Sadece Kürdistanın 4 ilindeki oylama sonuçları, zor şartlar göz önüne alındığında bizlere önemli bir bilgi vermektedir.

İL	Seçmen sayısı	Kullanılan oy sayısı	Evet	Hayır	Katılmama
BİNGÖL	67.641	46.671	32.059	11.881	21.570
DİYARBAKIR	246.625	191.397	152.137	33.528	55.228
HAKKARİ	43.857	26.630	21.530	4.918	17.220
TUNCELİ	62.832	49.423	40.415	8.747	22.409

Halkın çoğunluğu okur-yazar olmayan, binlerce sosyalist, yurtsever ülke dışına çıkmış ve binlercesi tutuklu olmasına ve akılalmaz baskı, tehdit ve işkencelere rağmen çok sayıda

insanımız anayasaya hayır demiş veya sandık başına gitmemiş, boykot etmiştir. Şüpesiz en küçük bir demokratik ortamda Kürt halkının faşizme tepkisi daha büyük boyutlara varacaktı.

Bu tepki, ulusal öz taşıdığı için genel olarak Kürt halkının sömürgeciliğe, faşizme karşı tepkisindeki özel bir yanı yansıtmaktadır. Çünkü faşist baskılar, sömürgeci baskıları alabildiğine arttırmış ve Kürt halkı korkunç baskılara maruz kalmıştır.

TEPKİLERİN ÖZÜ

Hemen hemen tüm maddelerde tekrar-tekrar vurgulanan "Devletin ülkesi ve milleti bölünmez bütünlüğü amacı" anayasanın ruhunu oluşturmaktadır. Bu

formül açık bir şekilde işçi sınıfının onun sınıf örgütlerini ve Kürt halkını hedef seçmektedir. Ve tüm demokratik çalışmaların yok edilmesi de bu sınıf düşmanlığı ve ulusal kin, sömürgeci baskı üzerine kurulmuştur. Buna göre : Sendikalar grev yapamayacak sınıflar, demokratik örgütlerle ortak hareket edemeyeceklerdir. "Anayasanın ruhu" faşist olduğundan, işçi sınıfının ve geniş emekçi yığınlarının en küçük bir talebi ve buna yönelik her bir eyleminin altında bir siyasi güç aranacaktır. Yani her ekonomik ve demokratik talep, "devletin ülkesi" ni hedef aldığı iddiasıyla engellenecektir. Tekelci sermayenin devleti, burjuvalarına bu şekilde en büyük garantiyi vermeye çalışmaktadır.

Siyasi partiler cumhurbaşkanının emriyle ve anayasa mahkemelerince kapatılacak, "kapatılmış bir siyasi partinin mensuplarının üye çoğunluğunu teşkil edeceği yeni bir siyasi parti kurulamayacaktır."

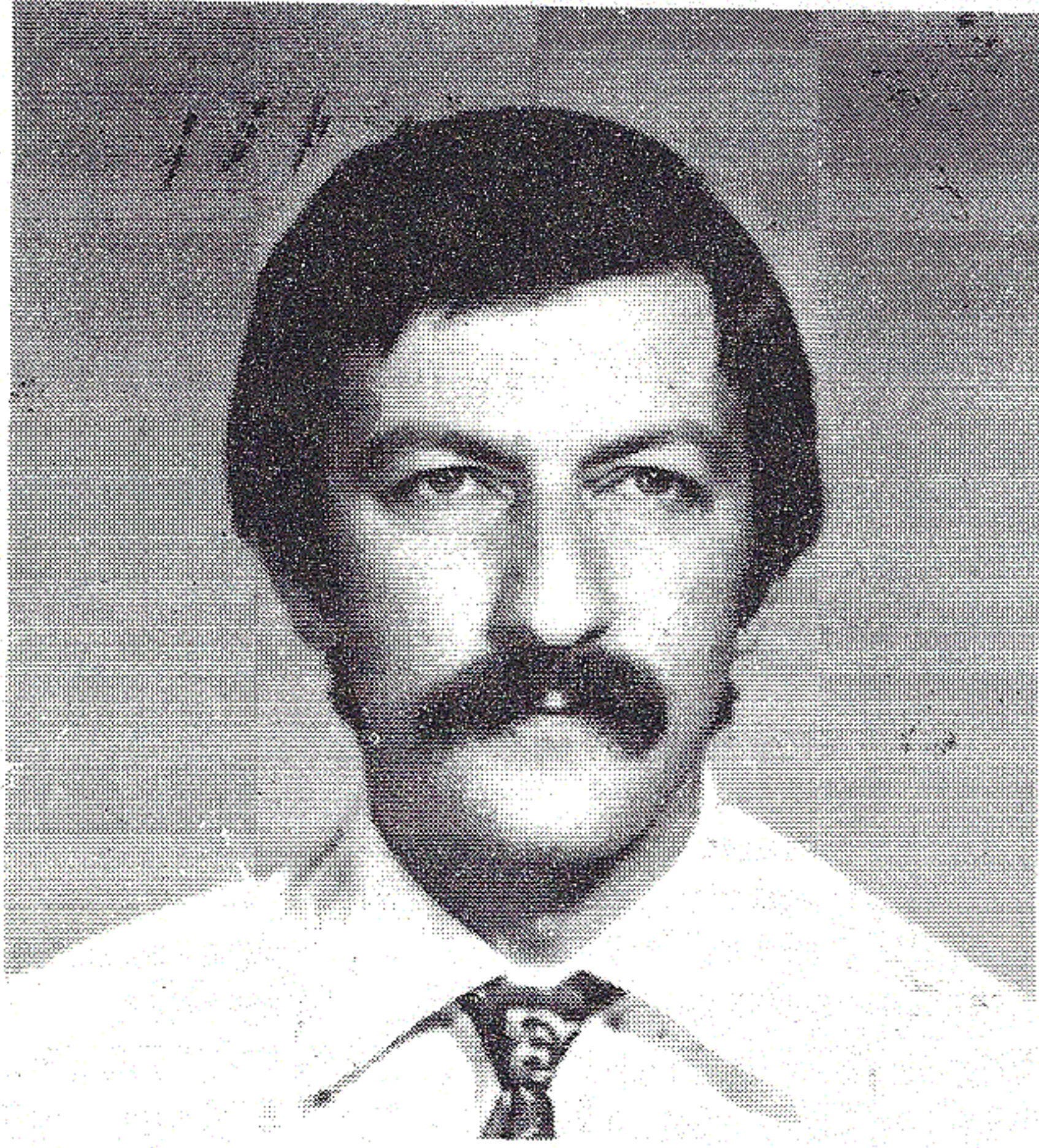
Partilerin gençlik ve benzeri örgütlenmelerini ayrıcalık diye nitelendiren anayasa, meslek kuruluşlarına da tüm diğerleri gibi "siyasetle uğraşmazlar, siyasi parti ve derneklerle ortak hareket edemezler" kaydını getiriyor.

Madde 26, "Düşüncelerin açıklanması veya yayılmasında kanunla yasaklanmış olan herhangi bir dil kullanılmaz" deniyor. 28. madde, "Kanunla ya-

saklanmış olan herhangi bir dilde yayın yapılamaz" diye devam ediyor. Şüpesiz, anayasa bu yasaklamalarla ve onun pratik sonucu tutuklama, işkence ve katliamlarla da yetinmiyor. 23. madde ile "Yerleşme hürriyeti suç işlenmemesini sağlamak amacıyla sınırlanabilir." şeklinde gizli ama korkunç bir tedbirde saklı tutuyor. Yani Kürt halkı, "suç işlenmesini" önlemek için yerinden yurdundan sürülebiliyor. Kürt halkı, buna ne Türkiye'de, nede diğer parçalarda yabancı değildir. Ve buna karşı Kürt halkının tepkisi de kesindir. Kolaylıkla gerçekleştirilmesi de mümkün değildir. Bu biliniyor. Ama sömürgeciler, varlıklarını sürdürmek için onu da göze alabiliyorlar.

Halkın çoğu Türkçe bilmiyen Kürt halkı, elbette kendisine yönelik bu sömürgeci faşist tedbirleri, bu yeni anayasanın içeriğini ve kışkırtıcı iyice sıkıştırdığını seziyor.

Ama Kürt halkına gerçekten anayasayı oylama olanığı verilsin, o zaman bırak bilmem yüzde kaç "evet" beklemeyi sömürgecilerin taşı tarağı alıp kaçmaları gerekir.

TÊMÛRÊ XELÎL

LAWÊ OKTOBIR

Tarî îdî ketibû erdê. Baê havînê - yî hênîk jî pencera mala binecîê gundê Em-rê teze (jîyana nu, li navça A ragasê) Sehîdê Ûsiv dikete hundur û te tirê dibû guhdarvanê serhatîê wî. Hez êvar evled û bûkên wî, torinên kalko berevî dozêdibin û guhdariya serhatîên wî dikin, ku mînanê serhatîya jîyana wî dirêj û hewackarin.

Û bawarbikî her cara serhatîên wî bi vi awayî xilaz dibin; " E..., lawêd min, hûne bextewarin, çimkî xwendîne, jî ber ku demekî têr û tijeda dijîn "

Serhatîên wî hîmlî derhaqa malbeta wî, xwendinê, jîyana berêye nemiz-nejî, derhaqa zulma şerê Wetenîyê mezin û jîyana meye aşîdanin.

Bavê wîyî Ûsivê Mirad jî dema xweda jêra gelek serhatî gotine, serhatîên zelûlî. Ji wan serhatîya tenê yek rind bîra wîda maye, dema rojekê guhdê Karwanserêyî berêda bîbû şayî, gundî çavronahî didane hev, ku padşa ji text avîtine, şorişa Oktobir altin darî birîye, wê temamiya hebûna mil - kedara ji dest wan hildin û paraveyî ser kesîba bikin, virhada mirovê gişk weke hev bijîn, destbi jîyana nuhe xweş dibe.

Destbi salên çêkirina kolxozî di - bir. Her yek dibe xwedîê keda xweye helal. Sal bi sal û hetanî roja îro rewşa gundîya çiqas diçe xweş dibe. Her sal bêsa xêrê dikete vî gundê Kurdî jî. Behseke xêrê sala 1929' a vî gundîda bela bû, ku Îsahak Marogûlovê asorî û Erebbê Şamîlovê Kurd ser hîmê tîpê latînî herfê Kurmancî çê kirine. Wî çaxî binecîê vî gundî, endamê Komî tîya Pişkovkazêye (Pişkovkaz-ew Komarên Sovîetîstanêye, Adirbêcanê, Gurcîstanê û Ermenîstanêye) şuxul kirinêye navbendî heval Karapîtanê. Cano tevî 14 xortên Kurd usa jî Sehîdê Ûsiv diîne bajarê Erêvanê, ku Kûrsên bona xwendin û nivîsara Kurmancîye yeksaleda hînbîn. Cerdoê Gêncî serokê wê kûrsê bû, lê Marogûmovê Asorî, Rûbên Drampyan û Nûrî Hîzanîê Ermenî, Erebbê Şemofî Kurd û ên mayîn ders didane wana. Dû temankirina wan kûrsara hetanî niha mamostaê navdar Sehîdê Ûsiv dibistana gundê xweda bi navbirîên Kurt dersên zimane Rûsî û Kurdî daye û dide.

Pey salekêra, sala 1931'ê behseke xêrê jî kete vî gundî. Înstîtûta baja rê Lenîngradîya biçûk parek hatibû teşkîl kirinê seba amadekirina kadroên mamosta. Erebbê Şemo wî çaxî xabatkarê komîtêa Navbendî ya Partîa Ermenîstanêye Komînîstîê bû. Bi serokatîya wî gelek ewledên Kurd çûne Lenîngradê û 5 sala wêderê xwendin. Tenê ji vî gundî 7 mirov çûn. (Ev jimar ji 22 gundên Kurda ê herî piz bû.) Wêderê tevî dersên zimane Rûsî ewana herweha dersên Kurmancî derbaz dibûn. Mamos - taên wanî zimane Kurdî Qanatê Kurdo û Erebbê Semo bûn. Ew 7 mirov ev bûn: Baylôzê Çaçan (Biraê Xelîlê Çaçan Mûradov) Tîtalê Çeto Mûradov û Xalitê Çeto, Qaçaxê Tihar Mûradov, Sehîdê Ûsiv Mûradov, (pismamên wî) Emerîkê Delo û Letîfê Bayloz. Li wêderê hînbûn, xwezî û wergirtina wana kîsî dewletê bû. Gava ewana ji Lenîngradê vegaryan, hemû jî bi zebatê hatne nazîkirinê û ewana hetanî niha jî bi serfirazî dixebitin bona pêşketin û gulvedana Komera me.

Pey kutakirina xwendina xwe ew tê gundê xwe û dîsa dersa dide zarokên kurd. Wan sala vê dibistanêda dixebitî usa jî remetîê Emînê Evdal, ku paşê bû Kurdzanekî hêja. Nivîskarê ermenîyî naskirî, dost û xêrxazê gelê kurd Vahagn Karêns, Înjênêr wekîlê Tosin, serevezê vê dibistanêyî niha Bekirê Xalit û gelekên mayîn ber destê Sehîdê Ûsiv hînbûne, şagirtên vê dibistanê bûne.

Salên 30-î çawa hemû gundên kurdada usa jî vî gundîda bona mirovên sere dersên seba hildana nexwendîtîê derbaz dikirin, armanca kîjanê ew bû, ku nava wan merîyada nexwendîtîê bidne hildanê, kîjan wextêda hîn ne bûbûn. Nava wanda usa jî gelek jinêd kurd hebûn.

Belê, her sal behseke xêrê dikete gund. Salekê jî, sala 1941-ê mînanî baê birûskê bersêva nebixêrîê ser vî gundîda jî hat. Almanên faşîst bi nemanî avîtîbûne ser welatê me. Bi gotîna gotîya, wî çaxî gundda dewat bû. Xort û keçên gund bi erf edetê xweyî kal û bava şaya xwe dikirin. Govenda dewatê betilî. Xortên gund cihê bûn û yekî kire gazî, ku gotî bin dengê def û zurnê gişk jî herine ber şêr, ku dij minê bêbext, dev bixwîn ji welatê xwe raqetînin. Sehîdê Ûsiv jî qelesa destê xwe danî, tevî gelek xortên gund tiving hilda û çû ber şêr, tevî qal û cengê bû. Pey sal û mîvekêra birîndar dibe, wî diguhêzine nexweşxanê, gulla ku sîngê wîda gut bûbû, derdixin. Lê birîna wê xedar bû, mecal ne dideê, ku dîsa şer bike. Ewî temûl ne dikir, dil dîne wî ber hev ne didan, ne axir ewî heyfa xwe ji dijmin hilneda bû. Birîna wî kew digre, lê doxtir destûrê na dinê, ku tevî şêrbe.

Vedigere tê gundê xwe û dîsa mamostatî dike. Pey 3 salara, sala 1945-a, 9-ê Gulanê dîsa behseke xêrê dikeve gund. Mizgînî hat, ku wî şerê bi getîlda welatê me altindarê biribû. Dîsa ew govenda dewatê gundda gerîya.

Gundî her yek bi şewata dubareva dixebitin. Ne axir pêşdaçûyîna gund 4 sala şunda ketibû. Sehîdê Ûsiv jî sehet û qewata xwe nahevşîne bona terbetkirin û hînkirina silsileta cahil.

Ew xebata wîye baş serwêriya navça Elegezê û komera Ermenîstanê jî texmîn kirin. Û sala 1947-a ew zebat bi layî qî hate qîmetkirinê: bi biryara sedîrtîya Sovêta komera Ermenîstanêye tewrebilind Sehîdê Ûsiv Mûradov hêjayî navê "Mamostaê emekdar" bû. Nava kurdada ew ê pêşîn bû, ku dereca mamosta tîêda hêjayî navê herî bilind bû.

Mamostaê navdar eva 10 sale, ku ji dewletê pênsîaê (ardimî, alîkarîya peretî) distîne, lê jîyana xwe bêy zara bêydibistana xweye ezîz texmîn nake. Niha jî dixebite, pênsîa xwe jî, aylixa xwe jî distîne. Bi hezaran caran derê dersxanan vekirîye, sibe xêrî daye zara, û ew sibena bi rastî jî xêr bûne.

Ewledên vê malê bavê xwera tevayî bi xebata xweye canfîda roj bi roj serhatîya vê malê didine dewlemendkirinê, ku nisleta paşwextîê rabe û çav bide pêşîên xwe. Bi saya xebata wane başe, ku rewş û jîyana wana roj bi roj xweş dibe, lema jî malîd wana têr û tijene zarokên wana eşq, şa û bextewarin.

Û her êvar dîsa endamên mala Sehîdê Ûsive giran berevî ser hev dibin û tenê tiştên baş dibihên û dibînin. Eger tiştêkî xirab û selûlî dibên jî, ew tenê serhatîên ji jîyana berêne, ku bûne bîranîn. Û her yek karê xweva gîroye. Yek ji dûrdîtinokê (têlêvîzîon) û radîoê dibihê, ku sehetekê pêşda perçekê cihanêda çî qewimîye, hinek rojnamên ermenî, rûsî û kurdîye nuh dixwînin. Û gava pê dihesin, ku Libnanê û Kurdistanê şere, çawa ku dilê wana ser gelên mayîn dêşe, usa jî serkurda dêşe. Vira, dema jîyana kurdên Sovîetîstanê himberî jîyana kurdên derdikî, serdestîya qeydê meyî sosîalîstîê diha rind û zelal tê ber çava.

Bûkê malê jî ser gazê (tendûr tune) nava çend deqêda xwerinê çê dikin. Ras te îdî dûê tendûrê ji vê malê nakîşe, lê dûê ocaxa Sehîdê Ûsiv rind dikîşe.

Vî gundîda niha ser hev 45 mal hene. Lê ji vî gundî mirovê usayî nav û deng derketine, çawa ku nvişkarê mezin Xelîlê Çaçan Mûradov, ku 24 sal serokê radîoa kurdî bû, biraên wî Bayloz û Celîlê Çaçan Mûradov, ku ji kurdan ên pêşîn bûn, ku xwendin, Înstîtût temani kirin û xizmetî gel û dewletê kirin; Xalit û Tîtal Mûradov; Xalitî pir salan bûye serokê para kurd zanîê li akadêmîa Ermenîstanê, lê Tîtal û birazîê wî-Grîşa serokê parên rojnema "Rya teze" Tenê ji mala bavê Xelîl Mûradov -mala Çaçan 16 mirovên bi xwendina bilind derketine, ku ewqas mirov ji hîç maleke mayîn hela derneketine ji nava kurda.

Wî gundê biçûkda herwaha heye kolxoz, zavoda (karxana) şîr û penîr, pîrtûkxana, kîno (sînema) tîne nîşandayî nê, klûb (oda zanîne) û mecalên mayîne baş hene bona pêşketina gund û gundîya.

Têmurê Xelîl Mûradov

Berpirsyarê Radîoa Rewanêye
Kurdî

BIJÎ AZADIYA KURDISTAN

RÊTSÊNZIYA (BAWERDAN) LI SER "YEKBIN"

KURDOX

"Wêje ji bo gelê serbest, yeke - mîn minareye, ko millet kane li ser bê zarî (xezen) û dengê nalîna xwe bighî ne hemûyan". Bêlînskî-(1)

Dengê nalîna Gundî gelek caran di rêya Komkar da yan Roja Nu da diket guhên welatparêz û rebenên gelê Kurd, min hegîz (her tim) bi evîneke sihre bazî çawerêya helbestên wî teze dikir û bendewariya derçûna dîwana Gundî bûm, belkî heval û ôgirên min pirbin, lê helbestvanê cîwanmêr û şoreşger tî bûna me di dema xwe da şikand û dîwana xwe bi navekî zor merxhilind "YEKBIN" da weşandin.

Ji demeke kurt da "YEKBIN" gihêste destên min, dîwan encama tamargivaş - tin û xuhnerkandina heft salane, ji "Bo karvana kewandina birînan

Karvana serketin û newrozan

Karvana jîyan...

Diyarî bo hevalan "hatîye kirin.

"YEKBIN" bi peşgotineke zor dirêj

ronahî û pir hêja hatîya nivîsandin.

Gundî bi çend gutinên şêrîn û şakar

rêya rast şanî me dide û dibêye:

Armanca me jî azadiya gelane

Armanca me wekhevîya gelan

Wekhevîya jin û mêran...

Di vê rêya dîr û dijvar da

Hunermend.. helbestvan..nivîskar,

zana...

Fîlosof giyanê (rihê) karvanê

xebatê ne...

Çirayên geşin...

Helbestvanê me yê pispor bi axîneke

kûr û bi dengê zîz û nerm rexne Kur

dên ku zimanê dê û bavê bi zimanê bî-

yanîyan duguhêrin dike û lomekirina

xwe bi va gotinê bîrwerê gewre Ehmedê

Xanî mêlag (isbat) dike.

"Ma mirov zaroyê xwe yê nexaş bi za-

royê cîranan yê xaş diguhêre..?"

Diyarîya me "YEKBIN" 42 helbestên û di hundirê (100) rûpelan da hatîye, lê rênasê me di malkên xwe yên nazdar û menreban da xwe dide ber çavan ko ew lawê demêye, lawê gelê xwe ye, bê rawestan (seknandin) nobadarê rêzanîyê ye, çavnirîna xwe herdem li bûyerên cîhanê ye, li şoreşên azadiyê ye, wêneyên mezin ji serkewtinan werdigire (distîne) loma (ji ber vê) tu nav baştirîn û girîngtirîn ji navê "YEKBIN" ji diwana mera nikarî bidiya. Helbestvan dibêje: "Min dî bê yekbûn rê naçin serî... serketin çênabin, loma min ji banga: YEKBIN" tişt nedî." Têmen bingehîn li cem evîndarê azadiyê, dijminê setemkarîyê, pêşengê civa kê xwe, "Gundî" welat û wekhevîye.

Helbestvan rewşa hemû aliyên û diyardeyên jîyan a gele xwe bi gelemperî (giştî) û bi awayekî dilgirî nîgarkiriye û daniye ber çavan howeyên (sedemên) şûndamanîna jîna rebenan, hejran bi şorên xweşik û wêjeyî dide xuyakirin. Şûnketina glên setembar (bindest), çewsandina çîne karker bi hebûna impiyalistê û segên wê yên parêkar û rastgû ve bi kîr girêdide, rola çekên wan şermeze dike. Gundî dibêje:

"Mepirsin ji ku tîr çekên kuştin û talanan

Mepirsin ew diçin ku,

Mepirsin li kune bazarên çekan."

Ev nîmûneyên ronahî me neçar dikin,

ko em navê "Gundî" dînin kêlek (rex)

helbestvanên rêalîst.

Eger em çend tîbîniyan li ser çarçe -

wên wêjeyî bêjin, em nikanin ewqas sa

mana (servet) wêjeyî bipesinin, wek

pêjin (xeyal), lêgirtin, lê tevî vê

em li hin şûnan lêgirtinên gelek xweş

û ciwan dibinîn.

Evîndarê azadiyê dibêje:

"Nemane çêla şîr jê didoşin,

Emê bişewtînin tariyan

Emê xewnên reş texin gornan."

Lê bi rastî hûnana rîfma (dawîya mali kan) di helbestên Gundî da bi hunermendîyeke zor heşem û xweşnewaz li hev latîye. Gundî mamostê xortane, dengêkî nûjenbare, xameya wî (pênivîsa wî) çak û çalake. Tewfîq Hekîm gotîye:

"Şêwe bi xwe mirove". Gundî jî bi awa yî nivîsandina xwe, dil û ceger jî sîngê xwe derxistine û weke kizotên ê gir li ser rûpelên dîwanê bêdereke jê avakiriye, dûman û kel jê radibin, di ber çavên mera derbazdibin, şopa wan bê gûman wê di hundirê meda bîmîne û dendikên serbestiyê di gulistana weje ya Kurdî da biçînin, gulên geş wê şîqin bidin.

"YEKBIN" axê ziya telbîz dike, daran avdide, latan ji pêşîya rêka me bi hêrs radike, xewkiriyan hişyar dike, xûnê sor û niştimanperwerî berdide tamarên heval û hogirên xwe, nexmaşbûna tera û merabûna Kurdan bi dermanê yekbûnê dizane. Kî dizane û texmîndike, ku helbestvanê me wê hîn çi fêreyên hişmendî bide zarên gelê xwe. De bila gotinê mamostan berba nebe... De bila rêça me rêça wî be. De bila zaîngeha me dewlementirbe. De bila "YEKBIN" li xortan pîroz be...

* Tê binî

1) Bêlînskî : 1811-1848 Şoreşger û dê mokratakî Rus bû, rexnevanê lêteretûrî bû û feylesof bû.

2) Tewfîq Hekîm : 1898, El-Iskenderiye (Mısır), nivîskarekî navdar û me-zine.

KONGRA FEDERASYONA KOMELÊN KURDISTAN LI SWÊD PÊKHAT

Di 4-5 û 11'ê meha Çirîya Paşîn da Federasyona Komelên Kurdistan li Swêd kongra xwe ya sêwemîn bi serfirazî pêkanî. Di kongrê da 51 nunerên komelên endam û gelek mêvan amade bûn.

Kongre bi rawestina bîranîna şehîdên Kurdistanê û pêşverûyen Cîhanê destpêkir. Ji bo rêvebirina kongrê 3 kes wek endamên dîwanê hatin hilbijartin. Ji bo guhrandin û serastkirina destûrê komîsyonek hate damezrandin. Rapora sîyasî, rapora xebat û aborîyê ji kongrê ra hate pêşkêşkirin. Di rapora sîyasî da, bi taybetî li ser rewşa gelê kurd û tevgera wî hate seknan din. Dîsa di wê raporêda grîngî û pêwîstîya yekîtiyê û tevkarîya welatparêzên kurdistanê li Swêd, di nav federasyonekî da hate diyarkirin. Her sê rapor ji aliyê kongrê hatin rûspîkirin.

Nunerên komelan li ser xebatên federasyonê dîtinên xwe gotin. Li ser wetenî û dijwarîyên federasyonê, li ser rola federasyonê ji bo kurdên li Swêd û her usa ji bo şerê azadiya gelê me dîr û dirêj hate seknandin. Di nav hinde axiftinan da bang li wan ke sên ku bi tu komele an jî rêxistinêva grêdayî nîn hate kirin, wekî ew jî ji bo xurtbûn û serfirazîya federasyonê piştgirîyê bikin.

Ji bo Komîta Karger (Yönetim kurulu) 7 endamên esîl û 2 çîgir û ji bo Komîta Çavdêr (Denetleme Kurulu) jî 5 endam hatin hilbijartin. Bi daxwaz û pêşniyaran va dawîya komcivîne hat.

Federasyona Komelên Kurdistan li Swêd, carek din di nav hemû hêz û kesên welathiz da hêvîyeke xurt, daxwazeke bilind, ji bo yekîtiyê peydakir.

Komela me, ji destpêkê hetanî niha

di federasyonê de cîkî xurt girtîye û dê viya berdewam bike. Ji bo yekbûna hêzên welatperwer çî ji destê me bê emê pêkbînin. Xurtkirina federasyonê, yek ji armanca me ya herî girînge. Em di wî bîr û bawerîyê da ne ku, bê yekîtiyeke xurt xelasbûn ne mumkune. Bê yekîtiyê, gavên xurt ne mumkune. Federasyonê yekê baş eşkere kirîye, bawerîya yekîtiye xurtkirîye, li hember dost û dijmin dengê gelê me hêxurttir bûye.

- Bijî Federasyona Komelên Kurdistan li Swêd.

- Bijî Yekîti

- Bimre Emperyalîzm, Kolonyalîzm û Faşîzm.

SIN'ET Û ÇAND

JI GUNDA GUNDEK

Hevalên hêja,

Ez ji wera vê hîkayete (çirok) ku mamoste yê mezin Hecîyê Cindî Cewarî nivîsîye. Hecîyê Cindî di sala 1967 an pirtûkek bi navê "HEWARÎ" (pirtûka çîrokan) nivîsîye û di rûpela pêşînda di bêje: Ez vê pirtûkê "pêşkêşî 50 sal-ya Revolyûsîa Oktyabrêye sosîalîsmî -êye Mezin dikim". Belê, pirtûk ji vir panzdeh salan berê hatîye nivisandin, lê bi bîr û bawerîya çîrokên pir xweş têde hene. Min ji wan çîrokan yekî "JÎ GUNDA GUNDEK" bi tîpên latînî nivîsî û pêşkêşî Redaksiyona ROJA NU di kim. Pirtûk bi tîpên kirîl hatîye nivîsandin. Pêwîste çî ji destê me bê em teksir nekin.

Silavên şoreşgerî

Navdar

Sibeke havînê çike sayî ez bi xizmetekê rêketim, çûme gundê Kûrekendê, wekî dinê bi cûrê kin û fêmdarîya teze jêra dibêjin Kûreken-Kûreken. Gundî li binatara girekîdane, ne aqa durrî Erêvanê, li nehya Zemîadzîne, weke pêncî-şêst malîye. drêje, li alîkî wî lod, gom û tewlêd kolxozêne, lê ê dinê dighîje mekteba gund. Jêra gundra ceweke avêye tenik tê, nerm dikîşe di çê, lê çarhilqê wê û lnava gund rewş girtine darêd sêva, hurmiya, zerdela û guza, şivtela û sinca... Gund dixemilînin.

Binellêd wêderê berê, çawa navê gundra dixwêne, Kurekend, gundê kûrê wextêda adirbêcan bûne. Mezelê dorê ji şedetîya wê yekê didin. Lê niha gişk kurmancin, cişîhitî sala hezar nehsid hijda. Ew tevî xebatçîêd Ermenî hatine ji Qersê, gundîê şatiroglî êne. Sûzîs û Bacelûê, hatine. Ji alîê Tendûrekê, sînekê gundîê Zorêne, qûçê, hatine alîê Wanê.

Gund Xuri, Sipkî yanê Hesinî nine, çava ku berê bû gundê zuquriya, hesinîya, sipka û usa gişk ji hevdu başqe başqe dibûn. Naha ji nava cmaetê berebere têne birkirîne qebil û berêd ze manê çûyi hezar navi. Naha gişk yekî, binellê gundekine, bi navê gund tenê naskirîne. Çî guhastîneke mezin.

Kûrekend si û çend sala berê xra-be bû, mekênê bûmê kor, guhêre pezê paziya dereng û bihara zûhati hukumeta Sovyêtie guhdari da ser wê qijî lê ji: şênkîr, kîre ber planê, bî tipa teze, dewsa axîla, guhêrêd pêz- otaxêd tezeye çendpencere çekîr û avakîr. Rêncberê berî bere-bere bi rîatiêra hat grêdanê, hêja bû xwevê gund, kewşen û avê... Û Konê Hizkîrî bî çit û berçitê xweva, wekî tevi kolozê terîki hê bin stêrê hne malada dimînê, her cara, gava çevê meriv pê dîkeve,

xûna reş hildîşe nava dîl û hînavê wî, derd û kulê kevn tev radîvîn. Tê berçeva emirê berê reşî-hîş, şerêd qebilaye bavo-bavo, hewar û gaziê, halê kuştîne, qîrkîrîne, talan û tajan..

Û iro, ew rojê qetlê, ku wextekê he bûne, diha derbazbûne, unda bûne û ma-neçawa xewnerojkê reş, wekî meriv tucaranaxweze bine bira xwe, çîma ku xweda hêrs dibe, dîkewgire, dişewite weke agirê tendûrê.

Kûrekendîya gişke kolxozedanin û tevî kolxozvanêd gundê Haytaxêyî cînar, dostê kal û bava, pembû, tîrîya bax û reza, bostan û pincarê bêcer dikin, oncê hitînin-datînin. Xwelîya deşta Erêvanêye tevda zêr, xebatçî -êd xweye tezera gulvedide, dixemile bi gûşîêd trîêd şîrine cinetî, bi hezar turle-temî....

Li Kûrekendê dersdarîê dike Romîê Heso, Kalekî rûspî, wekî mayîn jêra dibêne- Romî Gaso, bi forma ûrisî. Me-na wê yekê heye hibet û serhatîya wî camêrî gelekî dirêje, lê emê zef kin bêjin. Hela berî Revolyûsîa Oktyabrê Romî ser gilîkî netê tê sîrgûnkirîne. Wî dişînin heylo ser sînorê Ûrîsetê û Çînistanê. Ew Kurdê serê çîyê xerîbî nenas, li cîkî usayî durr, îda halê wî wê çawa be.? Û Romîê me bîlûrê li ser lêvêd wî bîr tîne bala xwe, der-cînara, çîyaê Elegezê, azaê, derd û kulê xwe têda dirêje. Hergê ne dengbêj bûye, teze dibe dengbêj, hergê ne bîlûrvan bûye, dibe bîlûrvan. Xwe bi xelqê dora wxe dide naskirîne û bi xwe jî dîkeve kirasê wana, dîkeve nava halê Sîbîr-sîrgûnîê. Belê, Meriv hîn dibe, teyax dide... Û sal tîn derbaz dibin, yek, du, sê... Romîê Heso xwe jî tê dernaxe, çîka çawa hîni zîmanî ûrisî bû û çawa hîni nivîsar û xwendinê bû, ew ku bi dîne ezdîya xwendin gune hesab dibû. Gune hesab dibû, gava meriv ji milletê dinê bizewicîya, lê Romî ew der jî kir, qîzeke Ûris- Anji Sergêv na stend û xwera li welatê durr dibê xweymal. Lê pey Revolyûsîa Oktyabrê vedigere tê bal qewmê xwe, cem bira û pizmamêd xwe û dibe derdarekî pêşîn nava dersdarêd Kurdêd Ermenîstanêda. Vê gavê, îda şagirtê wî- Rzalîê Reşîd wekî kilûba gundda dixebite, xilaskîrîye înstîtûta pedagogîêye dîreke. Romîê Heso yî dinêdî, bîranîneêd hezarene serîda, niha li gundê Kûrekendê, li rex elegeza hizkîrî, dersa zîmanê ûrisî kur û keçêd teze rabûyî hîn dîke wî zîmanî, bi kîjanî nivîsîne Pûşkîn, Tolstoy, Gorkî û Şoloxov. Ewî bexte-ware weke dinyakê, ne axir ew qe na kalbûna xweda gihîşte mirazê xwe, ne ku tenê hîn bû, lê nihe jî dîke wê cî maeta xwe.

Cmaetê xwe li xwendinê girtiyê, li kûltûraê, ronaê.... Û vaye, hema eva gundê me Kûrekend-li vê derê herçê bû cahil, qîz be, kur be kesekî nexwendî tune. Li her malekê kîtbê hene, qelem, kaxez û têne pesinandinê ew meriv, êd ku rind dixûnin, xwendinêda pêşîn, gelekî dixûnin û gelek zmana zanin.

Qonaxa min li mala Reşîde ya bavê Rza. Reşîdî yekî zerîni navîne, heye pêncîpênc salî, aqilê wî çevada dixwêne, xweşxebere, nîvxwendî maye.

Xem tune, ez ber dilê wîda tîm, binhêre, kurê te ghîştîye ku înstîtut xilaz kirîye, lê kurapê te Keleş, li Le nîngadêda bûye ulmdarekî berbiçev, gelek kîtbêd wîyê ulmîê hene, gelek xwendîkar û aspirant li ber destê wî hîn bûne û hîn dibin, îda çî dixwezî?

Ew raste, hilbet, Reşîd li min vedi gerine, -lê ne axir min bi xwe jî dixwest kûraya zanîne dest banya, axir hukumetê her mecalmikan dane me bona pêşdaçûyîne, zanebûnê, û hîsreta xwendinê dîlda, ew, wekî îda nîv qurneyî (sedsal) zêdetir emir kirîye, li nevîngê xweyî ber bistin dinhêre, meriv hew zane ew dixweze bikeve nava dîlkê wî, Bêje: ez ji rîya xwe mam, qe nat tu mey dana ulm û zanîne destê xwe neke.

Ne vîê wî berê xwe radîoa fêza xweda dîke, meriv dibê dixweze bibhê. Lê kalik-Reşîd, pencerara derwa dinhêre, têne xanekirîne mîrg û zevîêd rasta ortê Haytaxê û Kûrekendêye hêşîn, qîçîk, nexş-nexşî. Beşerek ser hinarêd sûretê wîra derbaz dibe û... weke bîstêkî em li hevdu dinhêrin. Tê ber çevê min xebata wîye hizemetî û bi xeberda na çeva ez dibêjim te sehet xweş, xebatçîyo, ew xebata te kirîye li nava deşta kolxozê, ne ku tenê pesnê te dibe, lê usa jî pêşdaçûyîna me hesab dibe.....

Min texmîn kir, wekî Reşîd dilê min xwend, femkir, ku rêke zefe dirêj qedan diye ji tekmalîê heta kolxozê... beşer lê xweş bû, te digo gulû nûr jê dibar-yan.....

Belê, li vî gundî kesek para nanêrê, pey roja buhurî nakeve, gişk pêşda din hêrin-roja sibê û siba tezera teze dîbin, emirê xwe xweş dikin, bî sercem, dewlemend û bextewar dikin, berbirî sba xweye teze dibin, siba komûnîzmê.

baştarafî sa.1'de

Avrupadaki kitlelere yönelik geniş bir haber ve eylem gazetesi olma gibi önemli bir görevi başarıyla sürdürüyor, o halde eksikliği hala doldurulmamış olan sanat ve edebiyat yayını Roja Nu vasıtasıyla sürdürmek için hiç bir engel yoktur.

İsveç son zamanlardaki yoğun göçlere rağmen, Kürdistan'ın her dört parçasından ancak dört bin insanımızı barındırıyor. Almanya ile kıyaslandığında da sözü bile edilmez. Ama öte yandan sosyal ve kültürel imkanları en ileri ülke.

Elimizden geldiğince bu imkanları kullanarak, bu alandaki boşluğu doldurmaya çalışacağız.

Saygılarımızla.

ROJA NU REDAKSIYONU

BİRANINA KURDPERWAREKÎ MERD

Ev salekê zêdetire, ku ji nav me çû maqûlekî hêja, Kurdekî dilsoz, Kurdperwarekî navdar, serê pêşkinîya Xelîlê Çaçan Mûradov. Em çi bêjin bêjna siyarê me tê. Ew ji piştê gelê Kurd çû. Şîna wî bû şîna gelê gişkî.

Di nava Kurdada mirovên jêhatî û aqil pir hene. Lê eger zanebûna wan bi gel re naê girêdan, kara wê zanebûnê gel re tune, ne tişteke. Jîyana Xelîlê Çaçan bi temamî ev tişt bûn. Bî rastî ji bo gelê xwe kar bike. Ew ji wê razî ji vê cihanê çû, ji ber ku çiqas karîbû ji bo gelê xwe xebitî. Lê ne bi dilekî rehet serê xwe danî ax û berê sar, ji bo ku gelê xwe bi temamî azad ne dît.

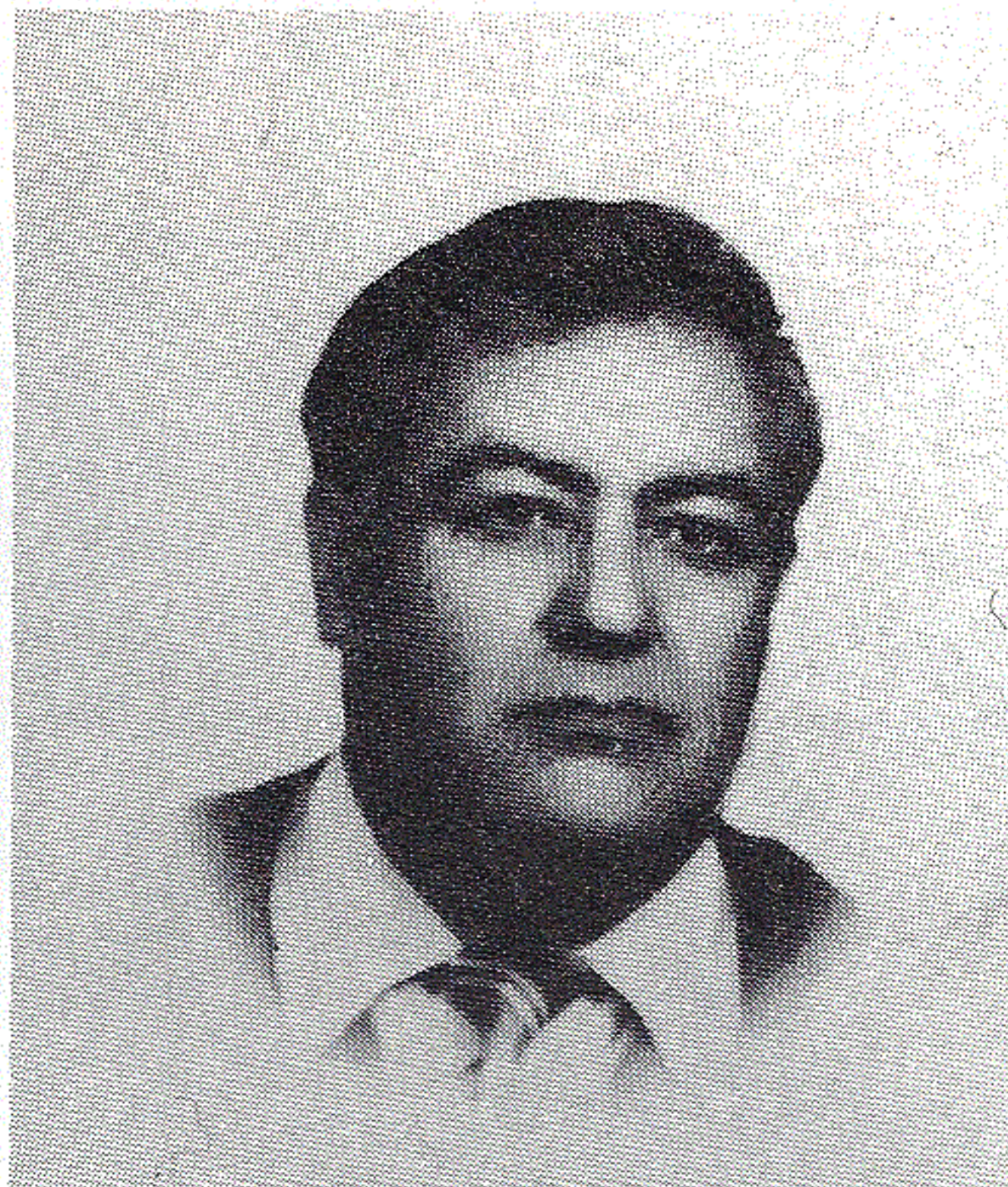
Belê, hozanê mezin dinav me çû, lê karê wî pir mezin ji bo gel ma heta hetayê. Ji bo vê hindê jî gava li Kurdistanê, an jî Awropaê ser mesela Kurdên Sovîetîstanê gotina dikin, berî her tiştî navê Xelîlê Çaçanî remêtî tînine ser zara. Wek navê pêşmergeên xehreman, wek navê pir Kurdên dilpak.

Ser mesela X.Çaçan û mala wî kovar û rojnemên Kurdîye Rîya Teze, Dengê

KOMKAR, Roja Kurdistan Roja Nu Muzîk û hunur da çap bûne, bendên wî kovar û rojnemên Azadî, ên Ermenîstana Sovîet, Rizgarîya Kurdistanê rona hî dîtine. Em her tenê çend gotina bê jin û hinda jî serda zêdekin. Xelîlê Çaçan Mûradov 24 sal hîmdar û serokê radîoa Kurdî bû, di jîyana xwe da ji bo gel 1400 sitiranên Kurdî, 40 pîes (têatro) da nivîsandin û ew kire milêkê gelê Kurd. Çend pirtûkên folklorî pêşkêşî gel kir, mala xwe kire mêvanxane ji bo Kurdên Kurdistanê û Awropaê, endamê mala xwe bi wijdana Kurdeyê tîe mezin kir. Bermalîya wî Eznîva Reşît, 26 sale ku dîktora (peyvkar) radîoa Kurdîye. Wî çaxî di nava jinên Kurdada bes tenê ewê zanibû Kurdî bi-xwîne. Ber destê jin û mîrên bextiyar pir Kurd fêrî Kurdî bûn. Wana lawekî wek Têmûrê Xelîl dan, ku niha şîna ba vêda berpirsyarê Radîoa Kurdîye li Rewanê. Sê zarokên vê malêye mayîn, Sêdar, Gulnare û Uladîmîr çend pîesên Kurdîda dilqada wek artist dilîzin, Sêdar û Têmûr çend sala bûne endamên Komela Xwendevanên Kurd li Ermenîstanê.

Belê, zuret û bedena bavê Xelîlê Çaçan-Çaçanê Mirad, şîne ji vê malê 16 Kurdên bi xwendina bilind derketine. Li nava hîç malên Kurdên Sovîetîstanê haqas pir mirovên, ku înstîtût û ûnîversîtêt temam kiribin derneketine.

Roja 13'ê Novêmbêr (Cotmehê) sala 1981'ê, birînek jî ser gelê Kurd zêde bû, Te qey digot Kurdistan Hejîya. Û wê rojê hemû Kurdperwerê Sovîetîstanê berevî mala mamostaê mezin Xelîlê Çaçan bûn û paşê cinyazê wî hil-dan, birin gundê Kurdayî Emrê teze (jîyana nu) binax kirin, veşartin, li wî gundî, kîderê ew 58 sala berê ji diya xwe bûbû. Sê roja şîna Kurman cî hat kirin û ew hemû şîna ser geytana magnîtofonê (dengnivîsokê) hate nivîsandin. Wê rojê li gund berev bûbûn dewsgirtîê Şewra (Sovêta) Ermenîstanêye here bilind, endamê Komîtêa Navbendî ya Partîa Ermenîtanêye Komûnîst, berpirsyarê rojnema Rîya Teze Mîroê Esed, Mîrxasê Yekîtî Sovîet Semendê Elî Sîabendov, hewarîên ji Komera Gurcîstanê, bajarê Tblîsî serokê Sêksîona Nivîskarên Kurda Baxçê Îsko

Xelîlê Çaçan Mûradov

seroka (Rêktora) ûnîversîtêta Kurda ye gelêrîê Jênnya Zurbe, serokê Komela Xwenkarî Kurd li Tblîsî Yûraê Şamil, ji Komera Qazaxîstanê hatibûn roşinbîrên Kurd Sertîvê Mûsa û doktor Bedoê Eloyî, pir Kurd hebûn ji Komera Sovîetîeye mayîn.

Ser besela şîna gel gotinên serxwe şîe nivîsandin kovar û rojnemên Kurdî ye Komkar, Roja Nu, Rîya Teze, Qêrîn rojnemeke Ermenî, Muzîk û Hunuz, Roja Kurdistan, radîoên (pêlweşên) Tblîsî û Rewanê gotin kirin. Ji Kurdên Sovîetîstanê, Kurdistanê û Awropaê bi serda name, têlêgram, hatin sitandin. Wek ji Cegerxwîn, M.E. Bozarslan, ji hemû komele, Fêdêrasîon, partîên Kurdî, ji rêdaksîonên kovar û rojnemên Kurdî, ji Mehmet Mele Kerîm, Qanatê Kurdo, ji hemû Kurdzanên Sovîet, ji Partîa Komûnîsta Iraq, ji radîo têtatro, nivîkar û rojnemevanên Kurdên Tblîsî û ji pir mirov û teşkîletan. Li gorîstanê pir mirovan, wek helbestvanê mezin Fêrîkê Usiv, roşinbîrên Kurdên Komerên Sovîetîstanê, qîmetekî he ja dane Kurdperwarê bîrewar. Ji gotinê wana çend liba em jêrê didine çapkirin.

GOTINA MAMOSTAÊ MEZIN BÎ NAME

"Hevalê payedar û bilind Têmûrê Xelîl, Piştî silav û pesin û pîrsyarîya rewşa we, ez bi dilekî xemgîn serxweşîya te û mirovên te, heval û hevkarên Xelîlê Çaçanê xwedê jê xweş dikim û bi wera ji bo mirina heval Xelîl-wî peyaê paye bilind xemgîn û dil tijî kul û ah û kovan dibim.

Heval Xelîlê Çaçan Mûradov stêreke geş û ronî bû û şevreşa rewşa welatê meda ji ezmanê torevanî qurîjî û bi carek wînda bû. Lê hîvîdarim ku xortên wek te û bîrewarên Kurdên Sovîetîstanê bi gernasî şîna wî bigrin.

Heval Xelîl serê xwe danî, lê navêkî mezin û malbeteke hêja û payedar di şîna xweva hîştin.

Hêvîdarim ku tarîxa jîndarîya heval Xelîl dîr û dirêj bê nivîsarê û ji mera ji mera bihêlin, ku tarîxa Kurdistanê di rojekê da fireh û payedar û bilind bibe.

Heval Xelîlê Çaçan ji ber çavê me wînda bûye jî, lê bê gumane wê her û her di nav dilê gelê Kurdistanêda jîndar û payedar bimênî.

De, xwedê wî di bihiştêda, di qata jorinda dilşad û rûgeş xwedî bikî".

Heval û dilxwezê we- Cegerxwîn

Gotinek Li Gorîstanê ji Navê Kurdên Gurcîstanê

"Gelî bira û pismama, sed koranî bona mîrê çê. Mîrê ku jîyana xwe da pêşketina çanda gelê Kurd, Ew yek, ku ûro Kurdên Tblîsî di wanê çanda Kurda da pêş ketine, wî karîda emekê Xelîl bira pire".

Qisa Bîranîê Tevî Hevalê Min

Me te disparte ax-bera, Xelîl,
Pêşberî Elegezê Kaw-kubar,
Gişka dikirin şîna-girî, nelîn
Kerbî birîna teye dilxedar...

Wermebaê wî Elegezê te
Digirîya, ser te dikir live-liv,
Bira û pismam, kes-kinêzê te
Ji şîya ser te mabûne miqûf

Xwedîya êr-misken tera bû bêşê,
Elegez-dayka, ku dike lûrîn,
Mirina te bû kul, derd û dilêşî,
Xelîlê minî aqilî nûzîn.

Tu çûyî qebrê bi rêke kese,
Dilê te ne bir derd û kulê ber,
Tu bûyî xudêkaki ter-teze
Li dû xwe hîştî zuret û devter.

Qisa min tev te ret nabe tu car,
Dilê minda bûye dimîm û delîl,
Geş û genc bûyî, bi dil û dîndar,
Lema ser te em dineliyan, Xelîl.

Ji Hmayak Manûkyan, Fêrîkê Usiv wergerande Kurdî.

Ev Xelîlê Çaçane-viz
Paldaye bê Deng û hes
Ê ku belayî dinê dikir
Kêlm û kilam, deng û bês.

Fêrîkê Usiv

Yılmaz Güney

baştarafı son s.

Ne var ki, tarih deşikendir. Tarih, Ankara'nın sömürgeci-faşist celtlatlarına göre şekil almıyor, karar vermiyor, gelişmiyor... İşte, Yılmaz Güney' in tarih sahnesine çıkışını, YOL filminin doğuşunu bu gerçekte ara mak gerek. Açık konuşalım, bugüne değin "YOL" gibi politik içerikli bir film yapılmamıştır. Sömürgecilerin her şey olup bitti, sandığı bir anda bir Kürt rejisör tarih sahnesine çıkıyor ve bir çırpıda Kürdistan'ı bütün dünya sinemalarına taşıyor... Yılmaz Güney, altmış yıllık bir oyunu bozup, Kürdistan gerçeğini işleyerek hem de en canlı, en çarpıcı bir şekilde ve de sinema dünyasının en büyük ödülünü alarak, sömürgecilerin yüreği ne korku salıyor...

Batı Avrupa film eleştirmenleri bu gerçeği unutmamalıdır. Bir filmi görmek, yaşamak, duymak yetmiyor. O filmin yapıldığı ülkelerin gerçeklerini, ilişkilerini, sorunlarını da bilmek gerekiyor. Tüm bunlar bilinmeden yazılanlar, söylenenler havada kalır, pek önem taşımaz...

KÜRT REJİSÖRÜ

YILMAZ GÜNEY: "YOL POLİTİKTİR"

Kürt yazarı ve gazetecisi Mahmut BAKSİ, geçtiğimiz ay İsveç Televizyonu ve Radyosu adına Yılmaz GÜNEY ile bir görüşme yaptı. Televizyon ve Radyonun geniş bir şekilde yer verdiği bu görüşmeye, İsveçin bazı günlük gazeteleri de tam sayfa ayırdılar. Sosyal Demokratların sabah gazetesi Stockholm Tidningte yayınlanan Baksi'nin bu makalesini Türkçeye çevirerek okuyucularımıza aynen sunuyoruz.

Roja Nu

MAHMUT BAKSİ

" - Bu filmde özellikle, çok uzun tarihi geçmişi olan Kürt halkının mücadelesi hakkındaki yasaklamalar, kısmi de olsa belgelendi. Çünkü Kürt halkının gerek varlığı ve gerekse O'nun yaşadığı ülkenin sömürge karakteri gözardı edilmiştir. Şurada (YOL'da) en belirgin bir biçimde biz, Türkiye'de sömürge Kürdistan'ın varlığına parmak bastık. Ve O'nu bütün dünya kamu oyuna sergiledik. İkincisi, biz Kürt halkına değil, Kürt halkını tanımayanlara, Kürt halkının altında bulunduğu baskıları bilmeyenlere, O'nun altında bulunduğu baskıları gösterdik. Yoksa, bizim Kürt halkına "Bak sen baskı altında bulunuyorsun" deme gibi bir sorunumuz yok. O zaten baskı altındadır. Bunları hergün yaşıyor," bana diyen Yılmaz Güney, konuşmasını şöyle sürdürüyor.

" - Biz YOL filmiyle, Türkiye ve Kürdistan'dan insan manzaraları çizdik. Bir gerçeği belirttik. Ki, buna bir çok insan tepki duyuyor. Örneğin YOL filminde Kürdistan'ın belirtilmesi, özellikle şoven yapılı bir yığın insanı küplere bindirdi. Ve bana hain damgasını da vurdular. Ben burjuvazi tarafından her zaman " hain " ilan edildim. Her zaman " Halk düşmanı " ilan edildim. Bundan hiç kırıklık ve üzüntü duymuyorum. Bana eğer halkım hain deseydi, ona üzülürdüm. Oysa bu gün halkım beni kucaklamış ve bana sahip çıkıyor. Tabii bunun doğal sonucu olarak, burjuvazi bana saldıracak. Bundan daha doğal bir şey olmaz."

Yılmaz GÜNEY'e göre, her tavır politik bir içeriğe sahiptir. Bu filmin de tavrı politiktir.

" -Ancak, diyor Yılmaz GÜNEY, bir sanatçı olarak herhangi bir sorunu ortaya koyarken, onu kuru slogan düzeyinde değil, yaşıyan acıların üzerine inşa edince, o daha etkin ve daha yumuşak görünüyor. Bu, onun siyasi karakterini kaybetmesi anlamına gelmez...."

Yılmaz GÜNEY çok haklı bu konuda. Özellikle, YOL filmiyle ilgili, Türk basınına izleyenler, YOL'un ne denli politik bir içerik taşıdığını, neyi amaçladığını hemen görmüşlerdir. Bunun

Mahmut Baksi, Yılmaz Güney ile

en belirgin örneği, Milliyet Sanat Dergisinde, Atilla Dorsay'ın yazısında görülüyor. YOL'u Paris'te seyreden Dorsay, özetle şöyle diyor :

" -YOL hemen söylenmeli, bir sinema başyapıtı, sinemanın son yıllarda gerçekleştirdiği en güçlü filmlerden biri. Film gücünü, çeşitli düşünsel akımların, entellektüel kaygıların, biçimsel araştırmaların, öz-biçim dengesi ve ilişkisi tartışmalarının at oynattığı dünya sineması içinde yalın ve özlü bir sinema olmasından alıyor. (...)Ömer'in serüveni, köy halkıyla ölümleri sahnesinde tüyler ürpertici bir trajik güce erişiyor. Mehmet Salih'in aile bireyleriyle olan ilişkileri, burjuva romanının hele günümüzde tümüyle unuttuğu, en azından yapay bir düzeyde ele aldığı bu ilişkilere (Yunan trajedileri, Shakespeare, Corneille, vs) temel bazı ikilemelerini anımsatan kıvrımlar getiriyor, vs..."

Gürüldüğü gibi eleştirmen buraya kadar YOL' u göklere çıkarıyor. Ama bu kadar sanatçı gözükken, sanatı bu denli bir duyarlılıkla okura sunan Bay Atilla Dorsay, filmin esas içeriğine geldiğinde birden şoven, ırkçı kesiliyor. Çünkü artık burada onun için sanat bitmiştir. Şoven ve inkarcı duyguların kusması söz konusudur. Onu kusacaktır. Dorsay yazısını şöyle sürdürüyor.

" - Ama YOL'da yanlış bazı şeyler de var... Filmin yüksek sinemasal düzeyini zedeleyen bazı şeyler... Bunlardan biçimsel biri, Ömer'in geldiği yörenin, perdeye yansıyan yazılarıyla "Kürdistan" olarak gösterilmesi... İyi, güzel de Türkiye'de Kürdistan diye bir yöre mi var? Biz, Türkiye'nin doğusunda yaşayan Kürt vatandaşlarımızın

olduğunu biliyoruz, ama Kürdistan diye bir yörenin varlığından haberi biz yok. Yılmaz Güney niye filmine böyle bir yöre adı koyma gereğini duymuş? Yılmaz Güney, zaten sırtında taşıdığı çeşitli suçlamalar varken, bir de "kürtçülük", "bölücülük" gibi günümüz Türkiye'sinde hiçbir aklı başında insanın, hiç bir ilerinin yüklenmediği, yüklenmek istemeyeceği ve de yüklenmeye çalışıyor, veya böyle bir suçlamaya gidebilecek şeyler yapıyor? Yılmaz Güney, dışarda iken bu günkü yönetimin karşısında gözükmeğe dikkat etmişken ve YOL'da da bu konuda açık ve dolaysız hiçbir eleştiri yokken, bir " Kürdistan " lafıyla midele ri bulandırmaya, filmi izleyen herkesi rahatsız eden bir tavra girmeğe Yılmaz Güney'i iten nedir? Biz, Yılmaz Güney'in sanatçı, sinemacı kişiliğine ve filmlerine olan hayranlığımızla bu tür bir davranışı arasında hiç bir ilişki kurmadığımızı, birini yücelttiğimiz ölçüde diğere karşı olduğumuzu anımsatalım..."

İşte, Kenan Evren'lerin, sömürgecilerin, Yılmaz Güney'e öfkesi, kızgınlığı buradan kaynaklanıyor... Altmış yıldır Türk burjuvazisi, Türk sömürgecileri, Kürdistan'ı coğrafyadan silmek, Kürt halkını ortadan kaldırmak için devletin tüm olanaklarını bu yolda kullanmışlardır ve de kullanmaktadırlar... Çünkü Kürdistan sorunu, Kürdistan sözcüğü bugün gerçekten Türk hakim sınıflarının, emperyalistlerin korkulu rüyasıdır. Ankara'nın taşını, toprağını temelden sarsacak olan bu sorunun yok edilmesi, faşist cunta için, hakim sınıflar için hayati önem taşıyor...

Arkası Sa. 7'de

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

XWEDÎ : KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

ADRES: BOX 4038 141 04 HUDDINGE- SWEDEN

Ji MEHÊ CAREK DERTÊ BUHA 5 KRON HESAP NO : PG 45 89 80 - 0